

Συνέδριο IENE - Δευτέρα, 22 Νοεμβρίου 2010

Ομιλία Γ. Περιστερή – Προέδρου ΕΣΗΑΠΕ

Κυρίες και Κύριοι, καλημέρα σας.

Καταρχήν θα ήθελα να συγχαρώ και από την πλευρά μου το IENE για τη συνέχιση της εξαιρετικής πρωτοβουλίας που έχει αναλάβει εδώ και 15 χρόνια και να ευχαριστήσω τους διοργανωτές του φετινού συνεδρίου για την πρόσκλησή τους να συμμετάσχω κι εγώ ως ομιλητής στις εργασίες του, ειδικά φέτος που συμπληρώνονται και 10 χρόνια από την έναρξη της προσπάθειας απελευθέρωσης της αγοράς Ενέργειας.

Επιτρέψτε μου καταρχήν να καταθέσω ορισμένες σκέψεις για τις μεταβολές που έχουν σημειωθεί τον τελευταίο χρόνο στον χώρο των ΑΠΕ. Από την πρώτη στιγμή ανάληψης των καθηκόντων της νέας ηγεσίας του ΥΠΕΚΑ, χαιρέτησαμε ως Ελληνικός Σύνδεσμος Ηλεκτροπαραγωγών από ΑΠΕ μία σειρά από πρωτοβουλίες και κομβικές αποφάσεις που κινήθηκαν προς την σωστή κατεύθυνση αναδεικνύοντας και τις στρατηγικές στοχεύσεις της Πολιτείας.

Δεν μπορεί παρά να τοποθετηθεί κανείς πολύ θετικά απέναντι στο γεγονός ότι η λεγόμενη «Πράσινη Ανάπτυξη» βρέθηκε στην κορυφή της ατζέντας της κυβέρνησης, ανεξάρτητα από επιμέρους διαφωνίες που μπορεί κάποιος να έχει ως προς τον τρόπο προώθησης της στρατηγικής αυτής επιλογής.

Δεν μπορεί, επίσης, παρά να εκφράσει κανείς την συμφωνία του, για να μην πω την ανακούφισή του, μπροστά στη δομική αλλαγή που επήλθε με την συγκέντρωση όλων των αρμοδιοτήτων – Ενέργεια, Περιβάλλον, Δάση – σε ένα ενιαίο υπουργείο.

Οι θεσμικές πρωτοβουλίες που έχουν προωθηθεί, επίσης, συνιστούν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Το θέμα, όμως, είναι ότι όπως και σε πολλές άλλες περιπτώσεις, η ελληνική Πολιτεία καθυστέρησε δραματικά και πλέον κάτω από τις τρέχουσες συνθήκες ο συμβατικός τρόπος λειτουργίας και ανταπόκρισης της κρατικής μηχανής δεν μπορεί να καλύψει τις πραγματικές εθνικές ανάγκες. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι δεν επαρκεί μόνο η θεσμική βελτίωση. Αν δεν βρεθεί τρόπος να ξυπνήσει στην καθημερινή του λειτουργία ο κρατικός μηχανισμός, τότε και ο καλύτερος Νόμος μπορεί στην πράξη να αποδειχθεί ανεφάρμοστος.

Επίσης, δεν μπορεί να λειτουργούμε όλοι οι εμπλεκόμενοι με τις ΑΠΕ φορείς με τον συνηθισμένο τρόπο λειτουργίας. Οι εποχές και οι συνθήκες είναι ακραίες και πλέον δεν έχουμε την πολυτέλεια του χρόνου και του χρήματος που ενδεχομένως είχαμε στο παρελθόν. Προφανώς, δεν εννοώ ότι πρέπει να οδηγηθούμε σε παρεκκλίσεις της νομοθεσίας και των κανόνων περιβαλλοντικής προστασίας. Το αντίθετο. Πρέπει, επιτέλους, να κατανοήσουμε ότι μόνο αν γίνει μία μεγάλη επανάσταση προς την κατεύθυνση της απλοποίησης και της επιτάχυνσης των διαδικασιών προσέλκυσης και υλοποίησης επενδύσεων θα μπορέσουμε να σώσουμε ό,τι μπορεί να σωθεί.

Πριν μερικούς μήνες, πριν ακόμα η χώρα μας εισέλθει στην εποχή του μνημονίου, είχα σημειώσει σε μία άλλη δημόσια παρέμβασή μου τα εξής: «Με δεδομένο ότι η χώρα βρίσκεται σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, ο μόνος τρόπος να αντιμετωπιστούν τα τεράστια προβλήματα που έρχονται είναι να υλοποιηθούν άμεσα επενδύσεις». Έλεγα τότε ότι «σε καταστάσεις σαν κι αυτή απαιτείται η λήψη έκτακτων μέτρων». Είχα προτείνει, λοιπόν, ότι θα έπρεπε άμεσα ο πρωθυπουργός – παράλληλα με τις μεγάλες προσπάθειες που καταβάλλει στο δημοσιονομικό πεδίο - να προχωρήσει στη σύσταση μίας τριμελούς το πολύ επιτροπής με ανθρώπους της απολύτου εμπιστοσύνης του, με μεγάλη πείρα στη δημόσια διοίκηση και με πραγματική εξουσία, οι οποίοι θα πρέπει εντός λίγων 24ωρων να επιλύουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ιδιωτικές επενδύσεις.

Η κυβέρνηση ανέλαβε, όμως, τελικά την πρωτοβουλία αφενός να αναθέτει κατά περίπτωση τον παρεμβατικό και συντονιστικό ρόλο στον Αντιπρόεδρο κι αφετέρου να θεσμοθετήσει το λεγόμενο fast track. Έστω και τώρα, ας κάνουμε ό,τι πρέπει να γίνει, αλλά επιτρέψτε μου να πω ότι το fast track πρέπει να ισχύει για όλους όσοι πληρούν τα κριτήρια του Νόμου ανεξαρτήτως εθνικής προέλευσης ή άλλων κριτηρίων επιλογής. Ας μην εγκλωβιστούμε στη λογική της προσέλκυσης αποκλειστικά ξένων κεφαλαίων. Οι ξένοι θα έρθουν αν βρουν όρους καλύτερους από άλλες χώρες. Οι Έλληνες φεύγουν μόνο όταν ορθώνεται μπροστά τους ένας αξεπέραστος τοίχος. Υπάρχουν εταιρείες που αναγκάζονται, εν μέσω οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, να στέλνουν χρήματα στο εξωτερικό για επενδύσεις, λόγω ασφυξίας στην Ελλάδα. Ας μην ξεχνάμε, λοιπόν, ότι παρά τις αντιξοότητες υπάρχουν και ελληνικές επιχειρήσεις, υπάρχουν και Έλληνες επενδυτές διατεθειμένοι να επενδύσουν πολλαπλάσια ποσά από ξένους και αν υποθέσουμε ότι Έλληνες και ξένοι επιδιώκουν εξίσου κάποιο κέρδος, ας υποθέσουμε ταυτόχρονα ότι οι Έλληνες αγαπούν περισσότερο από τους ξένους την πατρίδα τους. Προσωπικά μιλώντας, πιστεύω ότι ο επιχειρηματικός κόσμος πρέπει κι αυτός να κάνει την δική του υπέρβαση και να αντιληφθεί τον κρίσιμο ρόλο που καλείται να διαδραματίσει.

Αλλά αναρωτιέμαι, δεν θα έπρεπε οι επενδύσεις σε ΑΠΕ να είναι κυρίαρχες σε ό,τι αφορά την ένταξή τους στις διαδικασίες fast track; Ειδικά, οι μεγάλες επενδύσεις σε ΑΠΕ που έχουν αυξημένη εγχώρια προστιθέμενη αξία, όπως τα υπεράκτια αιολικά πάρκα, και που μόνο αν αυτές υλοποιηθούν όσο πιο γρήγορα γίνεται θα πετύχουμε τους εθνικούς στόχους που έχουμε θέσει, δεν πρέπει να αντιμετωπιστούν τουλάχιστον ισότιμα με άλλες αν όχι κατά προτεραιότητα στο νέο θεσμικό πλαίσιο που δημιουργείται;

Ο εθνικός στόχος του 20 – 20 – 20 είναι πολύ φιλόδοξος και αν θέλουμε να μιλήσουμε σοβαρά για την επίτευξή του θα πρέπει οπωσδήποτε να ξαναδούμε το θέμα του μείγματος των τεχνολογιών ΑΠΕ. Αν το κάνουμε σοβαρά, τότε η Ελλάδα μπορεί από πλευράς πόρων που διαθέτει να πετύχει αυτόν τον στόχο κι ακόμα μεγαλύτερους.

Αλλά πώς μπορεί να γίνει αυτό όταν μία επένδυση σε ΑΠΕ χρειάζεται 7(!) χρόνια για να προωθηθεί, ενώ μία περιβαλλοντικά εχθρική επένδυση στον Αστακό, μόλις 4 μήνες;

Πώς θα προλάβουμε να πετύχουμε τους στόχους που έχουμε θέσει, όταν η σημερινή αξία απασχολούμενων κεφαλαίων στα δίκτυα μεταφοράς είναι 2 δις. ευρώ και χρειάζονται περαιτέρω επενδύσεις ύψους 4,5 δις. ευρώ, αλλά είναι άγνωστος ο αριθμός των ετών που απαιτείται προκειμένου να υλοποιηθεί με ιδιωτική επένδυση ένα δίκτυο;

Πώς θα τα καταφέρουμε όταν οι ενεργειακοί σταθμοί που χρειάζονται για την εξισορρόπηση του συστήματος, δηλαδή τα υδροηλεκτρικά και αντλητικά και οι μονάδες φυσικού αερίου συνδυασμένου κύκλου έχουν τέτοια αντιμετώπιση από την Πολιτεία; Κι εξηγώ:

- Τα υδροηλεκτρικά και αντλητικά πρακτικά απαγορεύονται.
- Οι σταθμοί συνδυασμένου κύκλου, στους οποίους επένδυσαν με δική τους πρωτοβουλία και υψηλό ρίσκο οι ελληνικές εταιρείες σώζοντας τη χώρα από black out, στηρίζοντας οικονομικά τη ΔΕΠΑ και τον ΔΕΣΦΑ και αναλαμβάνοντας σημαντικές επενδύσεις που θα έπρεπε αλλιώς να υλοποιήσει η ΔΕΗ, οδηγούνται σε χρεωκοπία λόγω της επιμονής της Πολιτείας να χειραγωγείται η αγορά.
- Η ανάπτυξη off shore αιολικών πάρκων διακόπηκε σε κρισιμότερο οικονομικό χρόνο.

Ας γίνουν επιτέλους όσα πρέπει να γίνουν και από την Πολιτεία και από τις επιχειρήσεις και από τους κοινωνικούς φορείς και από τις τοπικές κοινωνίες. Υπάρχουν ακόμα κυρίως ελληνικές αλλά και λίγες ξένες επιχειρήσεις πρόθυμες να υλοποιήσουν επενδύσεις πολλών δις. ευρώ, οι οποίες θα δημιουργήσουν χιλιάδες θέσεις εργασίας, θα προσφέρουν φόρους στο Δημόσιο και εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία. Το ερώτημα είναι αν θέλουμε αυτές τις επενδύσεις, οι οποίες είναι αμιγώς ιδιωτικές και με μηδενικό δημοσιονομικό κόστος. Αν τις θέλουμε, πρέπει να δράσουμε τώρα, γιατί ήδη είναι αργά, γιατί τα κεφάλαια που ήταν διαθέσιμα πριν λίγους μόλις μήνες πλέον έχουν μειωθεί και σύντομα δεν θα γνωρίζουμε αν θα υπάρχουν καν.

Μόνο στο χώρο του ηλεκτρισμού αυτές οι επενδύσεις φτάνουν σε αξία τα 25 δις. ευρώ, εκ των οποίων τα 20 δις. ευρώ σχετίζονται με τις ΑΠΕ και τη δημιουργία νέων δικτύων. Ειδικά στον τομέα των ΑΠΕ, πρέπει να αντιληφθούμε ότι το τεράστιο δυναμικό της χώρας σε φυσικούς πόρους (αέρας, ήλιος, νερό) δεν αποθηκεύεται και κάθε μέρα που περνάει παραμένει ανεκμετάλλευτο και «χάνεται». Αυτοί οι φυσικοί πόροι είναι για τη χώρα μας ό,τι είναι για τις αραβικές χώρες το πετρέλαιο ή για άλλες χώρες το φυσικό αέριο. Είναι ο δικός μας πλούτος και μας παρέχεται άπλετα και δωρεάν. Ας το αντιληφθούμε, επιτέλους όλοι και ας προσπαθήσουμε να πείσουμε και την ελληνική κοινωνία. Δεν αντέχει πλέον η χώρα μας συμπεριφορές που υπαγορεύονται από το δόγμα «Ναι στην πράσινη ανάπτυξη, αρκεί να μην γίνει στην αυλή μου».

Αν αξιοποιήσουμε αυτό το μοναδικό δυναμικό με το οποίο μας προίκισε η φύση μπορούμε να γίνουμε ως χώρα καθαρός εξαγωγέας ενέργειας, δηλαδή η ενέργεια που θα εξάγουμε θα είναι περισσότερη από αυτή που θα εισάγουμε. Κι επιτρέψτε μου να επισημάνω ότι η συζήτηση περί δήθεν υψηλού σχετικού κόστους των ΑΠΕ είναι λανθασμένη. Οι τεχνολογίες ΑΠΕ δεν είναι ακριβότερες αν στις λοιπές τεχνολογίες ληφθούν υπόψη όλα τα κόστη, εσωτερικά κι εξωτερικά, όπως συμβαίνει στις ΑΠΕ”.

Ας υπερβούμε, επίσης, τις αγκυλώσεις των επιμέρους στοχεύσεων και των θεωρητικών κατανομών ποσοτικών στόχων και ας κάνουμε ό,τι πρέπει να γίνει για να οδηγήσουμε τον τόπο μπροστά, για να φέρουμε ξανά ανάπτυξη κι ελπίδα στη χώρα.

Το ελληνικό κράτος απέδειξε στο πρόσφατο παρελθόν ότι όταν θέλει μπορεί. Το ίδιο και οι ελληνικές επιχειρήσεις. Το ίδιο κι ο ελληνικός λαός. Ο Όμιλός μας διαπίστωσε στην πράξη στο πλαίσιο της Ολυμπιάδας ότι μπορούμε σε λίγο χρόνο να κάνουμε πολλά, όταν το κράτος είναι συντονισμένο και σε εγρήγορση. Ο στόχος της ανάκαμψης είναι εθνικός κι εμείς ως Ελληνικός Σύνδεσμος Ηλεκτροπαραγωγών από ΑΠΕ θέλουμε και μπορούμε να είμαστε στην πρωτοπορία αυτής της προσπάθειας.

Σας ευχαριστώ